

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Сатторов Амирҳамза Баҳодурович дар мавзӯи “Таъсирпазирӣ аз оятҳои қуръонӣ ва ҳадисҳои набавӣ дар ғазалиёти Хочуи Кирмонӣ” ҷиҳати дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филология, аз рӯи ихтисоси 10.01.0 - Адабиёти тоҷик.

Рисолаи номзадии Сатторов Амирҳамза Баҳодурович, ки ба таҳқиқи таъсирпазирӣ ғазалиёти Хочуи Кирмонӣ аз оёти Қуръони карим ва аҳодиси расул (с) баҳшида шудааст, аз мавзӯъҳои нисбатан тоза дар адабиётшиносии тоҷик мебошад. Муаллиф дар баробари таҳқиқи мавзӯъ ба қадри лозим дар бораи таъсири Қуръон ва аҳодис ба адабиёти форсу тоҷик, усули истифодаи оёту аҳодис дар ашъори суханварони дигари форсигӯ баҳс намуда, бо такя ба таҳқиқоти донишмандони ватаниву ҳориҷӣ кӯшиш намудааст, ки саҳми Хочуи Кирмониро дар ташаккули газал муайян намояд.

Рисола аз муқаддима, се боб, 8 зербоб, хулоса ва китобнома иборат мебошад. Муаллиф дар муқаддимаи рисола ба таври муҳтасар дар бораи мубрамият ва зарурати интихоби мавзӯъ (саҳ. 3), дараҷаи омӯзиши мавзӯъ (саҳ. 3-6), мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот (саҳ. 6-7), метод ва методологияи таҳқиқот (саҳ. 7), сарчашмаи таҳқиқот (саҳ. 7), объект ва предмети таҳқиқи рисола, навовариҳои диссертатсия (саҳ. 7-8), арзишҳои назарӣ ва амалии рисола (саҳ. 8), нуқтаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда (саҳ. 8-9), апробатсияи диссертатсия ва ҳаҷми умумии диссертатсия (саҳ. 9) сухан намудааст, ки мутобиқ ба талаботи КОА мебошад.

Боби якуми рисола “Таъсирпазирӣ Хочу аз оятҳои қуръонӣ” унвон дошта, фарогири чор фасл мебошад. Дар фасли якуми боби мазкур муаллифи рисола нахуст дар бораи таъсири Қуръон ба адабиёти форсу тоҷик баҳс намуда, сипас пиromуни корбурди никоти қуръонӣ дар ғазалиёти суханвар сухан кардааст. Фасли дувум “Талмеҳоти қуръонӣ

дар ғазалиёти Хочуи Кирмонӣ» унвон дошта, пиromуни ҳунари шоирии Хочу дар истифодаи талмеҳоти динӣ, маҳсусан қиссаҳои пайғамбарон баҳс мекунад. Аз таҳқиқоти муаллиф маълум мешавад, ки суханвар дар ғазалиёти худ ба қасрат аз оёти Қуръон мадад ҷустааст. Фаслҳои сеюм ва ҷоруми боби якум дар бораи корбурди қалимоту таркиботи қуръонӣ ва таҳмидия дар ашъори Хочуи Кирмонӣ баҳс мекунанд.

Боби дувуми диссертатсия «Истифодаи Хочуи Кирмонӣ аз ҳадисҳои набавӣ» унвон дошта, фарогири ду фасл аст. Дар фасли якуми ин боб Сатторов А. дар баробари иқтибосоти Хочу аз аҳодиси расул(с.) пиromуни маъно, мақом ва манзалати аҳодис дар ашъори суханварон маълумот додааст. Фасли дувуми боби мазкур «Мазмуни ҳадисҳои набавӣ дар ғазалиёти Хочуи Кирмонӣ» ном дошта, ба тафсил дар бораи аబёте, ки маъхуз аз аҳодиси расул(с.) мебошанд, баҳс мекунанд.

Боби сеюми рисола «Хусусиятҳои бадей ва мушаҳҳасоти ҳунари Хочу дар корбурди никоти қуръонӣ ва аҳодиси набавӣ» унвон дошта, фарогири ду фасл аст. Муаллифи диссертатсия дар фасли якум пиromуни ҳунари шоирии Хочу дар корбурди никоти қуръонӣ ва дар фасли дувум дар хусуси ҳунари суханвар дар корбурди никот ва мазмунҳои аҳодис баҳс намуда, барои шоҳид ҷанд байти шоирро оварда, ба тафсил мушаҳҳасоти ҳунари шоирии Хочуи Кирмониро баён кардааст.

Фишурдаи рисола дар баробари муҳассанот ва арзиши илмӣ ҳолӣ аз камбудӣ нест:

1. Муаллифи диссертатсия дар оғози фасли «Дараҷаи омӯзиши мавзӯъ» бештар ба накли афкори донишмандони дигар иктифо намуда (саҳ.3-4) ва ишорае ба нашру таҳқиқоти солҳои охир, аз ҷумла «Ҳамса»-и ӯ (Хочуи Кирмонӣ. Ҳамса.-Ҳуҷанд: Ҳурросон, 2017. -880саҳ.) накардааст.

2. Дар автореферати диссертатсия ишораи зиёд ба адабиёти истифодашуда ва сафҳаи онҳо шудааст, ки зоҳирان ба қитобномаи диссертатсия даҳл доранд, на автореферат. Ҳуб мешуд, муаллиф унвони он манобеъро дар ҳошияи сафҳаи автореферат ё феҳристи алоҳида меовард ва ҳонандай авторефератро низ аз онҳо ҳабар медод. Зоро

хонандаи автореферат, ки асли диссертатсияро зери даст надорад, наметавонад аз асли он сарчашмаҳо иттилоъ ёбад (саҳ. 3, 4, 5, 10, 11...).

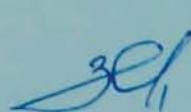
3. Ду байтё, ки дар саҳифаи 11-уми автореферат оварда шудаанд, холӣ аз хатои матншиносӣ нестанд ва ниёз ба тасҳех доранд. Зоҳирон ин ҷо ҳатоҳонии матн ба назар мерасад ва вазни шеър низ ҳалал ёфтааст (саҳ. 11).

Камбудиҳои мазкур зуд ислоҳшаванд буда, аз ҳусн ва арзиши рисола кам накардаанд.

Хулоса, автореферати диссертатсияи Сатторов Амирҳамза Баҳодурович дар мавзӯи «Таъсирпазирӣ аз оятҳои қуръонӣ ва ҳадисҳои набавӣ дар газалиёти Ҳочуи Кирмонӣ» дар сатҳи баланди илмӣ таълиф гардида, ҷавобгӯи талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аст ва муаллифи он ҷиҳати дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои филология аз рӯи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик сазовор мебошад.

Номзади илмҳои филология, дотсент,
мудири кафедраи умумидонишгоҳии
забони тоҷикии МДТ «Донишгоҳи
давлатии Хуҷанд ба номи
академик Бобоҷон Ғафуров»

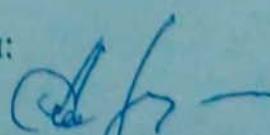

Зоиров Ҳалимҷон
Зоҳидҷонович

735700, ш. Хуҷанд, к. Мавлонбеков 1,
МДТ «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд
ба номи академик Бобоҷон Ғафуров»,
тел: +992926000822, Е-майл: z.halimjon@mail.ru

Имзои номзади илмҳои филология, дотсент
Зоиров Ҳалимҷон Зоҳидҷоновичро тасдиқ менамоям:
Сардори РКвАКМ МДТ «Донишгоҳи
давлатии Хуҷанд ба номи
академик Бобоҷон Ғафуров»
26.02.2021

—
Ашрапова З.